

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง
ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
เวลา ๑๔.๐๐ น. ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

พิจารณาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับ
ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุบาล-ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา)

ที่ประชุมได้พิจารณาการดำเนินการจัดทำหลักสูตรความเป็นพลเมือง ให้กับนักเรียนนักศึกษา โดยเชิญ
บุคคลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงบริบท
การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเข้าใจถึงประวัติศาสตร์ไทย
สรุปสาระสำคัญดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล ผู้ช่วยคณบดีงานด้านหลักสูตร และการจัดการ
เรียนการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แสดงความคิดเห็นว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัย มีศูนย์ประสานงาน
เครือข่ายการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองประชาธิปไตย (Thai Civic Education – TCE Center) โดยมีการจัดทำ
กรอบหลักสูตรการเรียนการสอน และมีการอบรมครูผู้สอนไปด้วยกัน โดยมี ๑๗ มหาวิทยาลัย เข้าร่วมโครงการ
กับศูนย์ประสานงาน ในทรรศนะเห็นว่าการให้เป็นความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง
ควรที่จะมีการทำลักษณะกรอบหลักสูตร (Framework) เพื่อให้โรงเรียนต่างๆ นำไปปรับใช้ได้คล่องตัว
และสามารถนำไปใช้กับการศึกษาในระบบหรือนอกระบบการศึกษา อย่างไรก็ตามการปรับเปลี่ยนหลักสูตร
การศึกษาเป็นเรื่องที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนและ
นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

นางประวีณา อัสโย นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ได้แสดงความคิดเห็นว่า ที่ผ่านสภาการศึกษา ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตย ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๑ โดยได้มีการจัดทำโครงการนำร่องกับหลายหน่วยงาน เช่น สถาบัน
พระปกเกล้า และร่วมมือกับสถาบันการศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา ในการพัฒนาความเป็นพลเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตยให้เด็ก โดยสิ่งสำคัญต้องมีการตั้งคำถามว่า สังคมไทยอยากได้เยาวชนในรูปแบบไหน และต้องทำ
เนื้อหาการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งนั้น ใสไปในหลักสูตร เช่น ให้เยาวชนรับผิดชอบต่อชุมชน เคารพในความเสมอภาค
หรือควรให้ความรู้เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ควบคู่กันไป

นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ สำนักคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แสดงความคิดเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดทำหลักสูตร
การเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมวัย จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งมีทั้งหมดจำนวนแปดกลุ่มสาระ แต่โรงเรียน
จะเป็นผู้นำหลักสูตรดังกล่าวไปจัดระบบการเรียนการสอนของตนเอง โดย สพฐ. จะพิจารณาว่าไป
ตามมาตรฐานกลางหรือไม่ และการปรับเปลี่ยนหลักสูตรการศึกษา เพื่อรองรับความเป็นพลเมืองในระบอบ

ประชาธิปไตยให้เป็นไปตามหลักสูตร และอาจส่งผลถึงการเรียนของเด็กที่อยู่ในระบบการศึกษาได้ แต่ควรเอาเนื้อหาสาระที่มีอยู่นำไปแทรกเข้าในรายวิชาที่มีการเรียนการสอนกันอยู่ให้มากขึ้น

ในการนี้ ที่ประชุมได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมว่า การนำหลักสูตรการเสริมสร้างความ เป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยเข้าไปในหลักสูตรการศึกษา จะไม่กระทบต่อการเรียนการสอนในวิชา พื้นฐานหลักๆ และต้องอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ในเรื่องประชาธิปไตยที่เพียงพอ เพื่อให้การเสริมสร้าง วัฒนธรรมทางการเมือง เห็นผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ขอความร่วมมือผู้เข้าร่วมประชุมในการ ดำเนินการตามแผนแม่บทการเสริมสร้างวัฒนธรรมในระบบประชาธิปไตย ดังนี้

๑ ขอให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและสถาบันการศึกษานำเอาเนื้อหา ในแผนแม่บท ไปปรับกับหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมความเป็นผล เมือง ในระบอบประชาธิปไตย ควบคู่กับวิชาสามัญไปด้วย

๒ การจัดการเรียนการสอน และการให้ความรู้ความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยต้อง มีการกล่อมเกลตาตั้งแต่ปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งอาจจะต้องมีการยกวางหลักสูตร โดยเฉพาะนักศึกษา ในชั้นปีที่ ๑ ที่สมควรเป็นภาคบังคับ อย่างจริงจัง

๓. ต้องมีการจัดทำคู่มือครู เพื่อปมเพาะครู ให้เป็นประชาธิปไตย ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียน การสอนของเด็ก รวมทั้งมีหลักสูตรความเป็นพลเมืองระบบประชาธิปไตย ให้กับข้าราชการแรกเข้า

นายจันท์ประเสริฐ ปฐมภาค
นิติกร ชำนาญการ
ผู้สรุปผลการประชุม
ชูพงศ์ /ตรวจ